

رابطه هوش معنوی و هوش هیجانی با خلاقیت دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه منطقه ۵ تهران

فریبا علیزاده : کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران جنوب

چکیده:

هدف از این پژوهش تعیین رابطه هوش معنوی و هوش هیجانی با خلاقیت دانش آموزان دختر دوره متوسطه منطقه ۵ شهر تهران بود. حجم نمونه طبق فرمول کوکران ۱۵۰ نفر با استفاده از روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شد. پژوهش حاضر غیرآزمایشی از نوع همبستگی است. در این پژوهش جهت جمع آوری داده‌ها از سه پرسشنامه: هوش معنوی دینر و پرسشنامه هوش هیجانی شوت و پرسشنامه خلاقیت اونیل استفاده شد. اطلاعات و نتایج به دست آمد با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی، درصد و میانگین) و آمار استنباطی (آزمون تحلیل رگرسیون) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. با توجه به نتایج آزمون ارائه و تایید شده می‌توان گفت که بین هوش معنوی (درک و ارتباط با سرچشمه هستی - اتکا به هسته درونی) با خلاقیت دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری ($p < .005$) وجود دارد و علامت مثبت ضریب همبستگی رابطه مثبت بین دو متغیر است؛ بدین معنی که با تقویت هوش معنوی دانش آموزان، خلاقیت آنها بهبود می‌یابد. همچنین در فرضیه دوم پژوهش روشن می‌گردد که ارتباط مثبت و معنی داری بین هوش هیجانی (ارزیابی و ابراز هیجان - تنظیم هیجان - بهره‌برداری از هیجان) با خلاقیت دانش آموزان وجود دارد و علامت مثبت ضریب همبستگی رابطه مثبت بین دو متغیر است؛ بدین معنی که با تقویت هوش هیجانی دانش آموزان در زمینه‌های ارزیابی و ابراز هیجان، تنظیم هیجان و بهره‌برداری از هیجان، خلاقیت در آنها بهبود می‌یابد.

کلید واژه‌ها: هوش معنوی، هوش هیجانی، خلاقیت

مقدمه:

هوش معنوی و مفهوم هوش هیجانی از سال ۱۹۹۰ وارد واژه نامه روان شناسی شده است. هوش هیجانی مجموعه توانایی‌های مربوط به هیجانات و پردازش اطلاعات هیجانی است (پالمر^۳، ۲۰۰۱). هوش هیجانی رابطه میان این دو هوش با خلاقیت^۴ شاید موضوع بسیار جالب و قابل توجهی باشد زیرا که خلاقیت در تعریفی به عنوان توانایی ترکیب اندیشه‌ها و

در چند سال اخیر مفهوم جدیدی وارد حوزه روانشناسی^۱ شده که مورد توجه کارشناسان و متخصصان حوزه علوم انسانی و دینی شده است این مفهوم جدید هوش معنوی می باشد، مفهوم هوش به صورت کلی به شکل یک توانایی شناختی در اوایل قرن ۲۰ توسط آلفرد بینه^۲ مطرح شد (رجایی، ۱۳۸۸).

³ - Palmer, B

⁴ - Creativity

¹ - Field of psychology

² - Binet, A